

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide
Šubičeva 4
1000 LJUBLJANA

Št. 229-1/2011
20.06.2011

ZADEVA: PODPORA ZVEZE DELOVNIH INVALIDOV SLOVENIJE predlogom amandmajev ZIZRS – Združenja izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije v RS in Zavoda invalidskih podjetij Slovenije k Zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI-C) – druga obravnava, EPA 1804 - V

Spoštovani!

V Zvezi delovnih invalidov Slovenije, ki reprezentativno zastopa interese več kot 64.000 interesno povezanih delovnih invalidov v 69 lokalnih društvih na področju Republike Slovenije, **PODPIRAMO** predloge amandmajev k Zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI-C) – druga obravnava, EPA 1804 - V:

1) predlogi amandmajev ZIZRS – Združenja izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije v RS kot sledi:

1. - 6. ČLEN

Črta se 3 odstavek 15. člena.

Obrazložitev:

V tem členu se prepoveduje izvajanje storitev zaposlitvene rehabilitacije v primerih lastniške povezave pri pravnih osebah oziroma za invalide zaposlene pri izvajalcu. Določba je v nasprotju s podeljeno koncesijo in onemogoča prosto izvajanje storitev glede na obseg in mrežo izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije. V primerih očitane pristranskosti je vedno mogoča presoja izvedene ocene oziroma nadzor dela izvajalca.

2. - 6. ČLEN

Črta se 4 in 5 odstavek 15. člena.

Obrazložitev:

V tem delu se prepoveduje izvajanje storitev zaposlitvene rehabilitacije iz 14 alineje za brezposelne delovne invalide. Ker se njihovo zdravstveno stanje v času

dolgotrajne brezposelnosti lahko spreminja in bi pred ponovno zaposlitvijo potrebovali ponovno ocenjevanje doseganja delovnih rezultatov je takšna prepoved za to skupino invalidov neživljenjska in diskriminatorna. Z uvedbo prepovedi izvajanja storitev »ocenjevanje doseganja delovnih rezultatov invalidov« se invalidom II. in III. kategorije odvzemajo možnosti za zaposlitev pod posebnimi pogoji, npr. brez ocene delovnih rezultatov ni možna zaposlitev v zaščitni zaposlitvi.

Poudariti je potrebno, da je namen samega zakona (2. člen, 1. odstavek) povečati zaposljivost invalidov in vzpostaviti pogoje za njihovo enakovredno udeležbo na trgu dela z odstranjevanjem ovir in ustvarjanjem enakih možnosti. V 5. členu je nato določba o prepovedi diskriminacije.

3. - 12. ČLEN

Črta se del besedila 2 odstavka 41. člena in sicer: ... ki delovno mesto razdeli na več funkcionalno povezanih delovnih mest....

Obrazložitev:

Določba je neživljenjska in napotuje na obvezno umetno razdelitev delovnih mest določenih z splošnim aktom delodajalca. V praksi bi na primer delovno mesto čistilec, pogosto delo za osebe z odločbo o zaščitni zaposlitvi - morali umetno razdeliti na čiščenje tal, oken, raznih delovnih površin in podobno. Poleg tega je potrebno opozoriti, da na »na posamezne faze razdrobljena« delovna mesta silijo k monotonosti, ponavljajočim se gibom in ne pripomorejo k izboljšanju delovnih spretnosti (obtičijo, ne napredujejo, so pasivni – ni...).

4. - 16. ČLEN

V 60. členu se v 1 odstavku izpusti četrto, peto in šesto alinejo.

Obrazložitev:

Prvi predlog v četrti alineji pomeni pretirano administriranje, predlog v peti in šesti alineji pa je kot mnenje revizorja lahko odločujoče pri usodi in oceni finančnega stanja posameznega invalidskega podjetja ali zaposlitvenega centra. Vse skupaj predstavlja visoko stopnjo subjektivnega ocenjevanja poslovanja posamezne pravne osebe. V nadaljevanju pa subjektivna in enostranska odločitev lahko pomeni odločitev, ki bi pomembno ali celo škodljivo vplivala na ohranjanje delovnih mest za invalide.

5. - 16. ČLEN

V 61. členu se v 1 odstavku v tretji alineji

- izpusti besedo »samo«

- dopolni tretjo alinejo z naslednjimi besedami: »na usposabljanju in zaposlitvi«.

Obrazložitev:

Sedanja določba zavezuje uporabo sredstev za stroške osebja samo za pomoč invalidom. Ker je v invalidskih podjetjih in zaposlitvenih centrih skoraj obvezna predhodna faza usposabljanje kandidata za zaposlitev je strokovna pomoč potrebna za zaposlene in za tiste, ki so na usposabljanju. Takšna praksa je v preteklosti že bila uveljavljena.

6. - 22. ČLEN

**V 68. členu se izpusti 5 odstavkov in nadomesti z naslednjim besedilom:
»Pritožbe zoper odločbo o pravici do subvencije plače rešuje ministrstvo pristojno za invalidsko varstvo«.**

Obrazložitev:

Dosedanji zakon že ima takšno določbo. Zato bi izpustitev pomenila bistveno zmanjšanje pravic invalidov in absolutno uveljavljanje odločitev finančnega organa.

7. - 25. ČLEN

Črta se 7 odstavkov v 73 členu.

Obrazložitev:

Določba predvideva, da delodajalec v primeru, da izvaja podporne storitve oseba, ki ni zaposlena pri delodajalcu, nakaže plačilo podpornih storitev invalidu, ta pa naj bi jih, predvidevamo, naprej osebi, ki izvaja podporne storitve. Predvidevam, da je to v praksi povsem neizvedljivo, in lahko ogrozi obstoj tako pomembnega instituta kot je podporno zaposlovanje. Kako naj invalid plača podporne storitve osebi, ki mu jih nudi? Kdo založi ta denar? Absurdno pa je tudi pričakovati, da ga bo nakazal osebi, ki mu nudi podporne storitve. Primer: Invalid ima cca 600 evrov plače. Plačati pa bo moral storitev v višini cca 700 evrov (do 30 ur na mesec, 22,95 evrov na uro).

2) dodatni predlog amandmajev Zavoda invalidskih podjetij Slovenije kot sledi:

**V 38. členu se obstoječe besedilo spremeni tako, da se glasi:
"Ta zakon se začne uporabljati 1.7.2012".**

Obrazložitev:

Ključna utemeljitev tega predloga izhaja iz realnega stanja v invalidskih podjetjih, v katerih se prav tako kakor v celotnem slovenskem gospodarstvu kažejo zelo hude posledice finančne in ekonomske krize, ki v naši državi še zdaleč ni premagana oziroma še nismo v času pričakovane ponovne gospodarske rasti. In ravno v tem kritičnem času se sprejema novelacija obravnavanega zakona, ki je sicer res povezana z evropsko uredbo o državnih pomočeh, vendar pa hkrati v več elementih drastično slabša pogoje gospodarjenja in za invalidska podjetja nenadoma krči obseg

državnih finančnih pomoči, tako na strani oblikovanja, kakor tudi na strani namenske porabe teh javnih sredstev v korist zaposlovanja invalidov pod posebnimi pogoji.

Čeprav celo državni funkcionarji širijo absolutno neresnično trditev, češ da imajo invalidska podjetja neporabljenih 70 milijonov evrov, ki pa so večinoma porabljena že z nakupom opreme v invalidskih podjetjih, a je tehnika njihovega črpanja vezana na amortizacijsko dobo investicije, se dejanski delež javnih sredstev v invalidskih podjetjih v zadnjih letih drastično krči, z obravnavano novelacijo pa celo katastrofalno zmanjša in torej prihajamo do situacije, ko invalidska podjetja v primerjavi z običajnimi tržnimi podjetji ne bodo imela več nobene bistvene državne ekonomske podpore za zaposlovanje invalidov pod posebnimi pogoji.

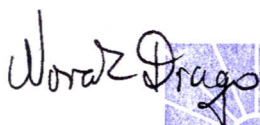
Največjo težavo povzroča po zahtevah direktive EU povečanje deleža invalidov od sedanjih 40 % na 50 % med vsemi zaposlenimi v invalidskem podjetju takoj ob uveljavitvi novele zakona, kar je v praksi ogromna strukturna sprememba v teh podjetjih, ker je bila doslej vsa naša sistemska zakonodaja grajena na 40 % zaposlenosti invalidov. Vsakemu poznavalcu gospodarjenja na trgu je nedvomno jasno, da je ekonomsko upravičeno oziroma bolje rečeno ekonomsko vzdržno nemogoče nenadoma zaposliti dodatnih 10 % invalidov ter jim torej zagotoviti delovna mesta z vsemi prostori in opremo in še zagotoviti prodajo njihovih izdelkov ali storitev ob ceni, ki je tržno sprejemljiva!

Posebno vprašanje so tudi razmere na trgu delovne sile invalidov, kajti njihove delovne sposobnosti so izjemno raznolike, katerokoli uspešno proizvodnjo pa ni možno preko noči zagotavljati z neprimerno usposobljenimi invalidnimi delavci, ki so tudi sicer vezani na prilagojena delovna mesta, mnogokrat pa tudi neizogibno opremljena s specifično opremo oziroma tehnologijo.

Poznavajoč strokovna dejstva ocenjujemo, da bi obravnavani zakon moral imeti prehodno obdobje za uveljavitev, da se ne bi z njegovo takojšnjo uveljavitvijo ogrozil obstoj večine slovenskih invalidskih podjetij in s tem ukinila velika večina od 12.782 (podatek za december 2010) delovnih mest za v njih zaposlene invalide in ostale zaposlene.

Iz navedenega izhaja, da je zahteva po prehodnem obdobju za uveljavitev tega zakona popolnoma upravičena.

Zveza delovnih invalidov Slovenije
Drago Novak, predsednik

 Z V E Z A
D E L O V N I H
I N V A L I D O V
S L O V E N I J E

V VEDNOST :

- Direktorat za invalide, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
- Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije